

Gábor Kálmán⁹⁹

A globalizáció kihívásai és az ifjúsági korszakváltás a kelet- és közép - európai országokban

(Change of era for the youth and challenge of globalization in the East and Central European countries)

Az előadás az ifjúsági korszakváltás kérdésével foglalkozik. Hangsúlyozza, hogy a kilencvenes évek magyar, illetve kelet európai ifjúsági korszakváltás során a piac és a fogyasztás szerepe válik meghatározóvá. Az új, az iskolai ifjúsági korszakba való átmenetet a modernizációból a posztmodernizációhoz vezető hosszabb változásként kell felfogni. Az előadó hangsúlyozza, hogy az átmenet a posztmodernizáció során azt is jelenti, hogy fokozatosan leépülnek a hagyományos struktúrák és elkülönülések, így olyan helyzet alakul ki, ahol egyre nagyobb a káosz és a bizonytalanság. A szerző hangsúlyozza, hogy a fiatalok esélyei növekednek ugyan, de az ifjúsági életutak egyre individualizáltabbakká és egyre kockázatosabbá válnak. az ifjúsági korszakváltást kísérő erőteljes individualizáció egyaránt vezethet az ifjúsági közösségek instabilizálódásához, ugyanakkor azáltal, hogy a fiatalok egyre inkább kortárs csoportokhoz kötődve sajátítják el, illetve alakítják ki azokat az értékeket, életmódokat az individualizálódás új közösségi formák és mozgalmak kiindulópontjává is válhat.

Gáldiné Gál Andrea¹⁰⁰, PhD

Változások a magyar lakosság szabadidő-sportolási szokásaiban

(Changes in the leisure-sport habits of the Hungarian population)

A Sport XXI. Nemzeti Sportstratégiában meghirdetett célok és programok megvalósítása során a Sport Szakállamtitkárság többek között arra törekszik, hogy sikerüljön az évtizedek óta alacsony szabadidő-sportolási mutatókkal bíró magyar társadalmat „Sportoló Nemzet”-té alakítani. A kihívás nagy, ugyanakkor nem lehet tovább halogatni a valós cselekvést, mert a lakosság rendkívül rossz mortalitási és morbiditási adatai komoly gazdasági és szociális problémákat vetítenek előre. A stratégia 2020-ig határozza meg az elvégzendő feladatokat, a programok hatékonyságának monitorozása azonban csak úgy történhet objektívan, ha tudjuk, hogy honnan is indulunk. Éppen ezért rendkívül fontos a magyar lakosság jelenlegi sportolási szokásainak feltárása, illetve a múltban lezajlott, ilyen irányú vizsgálatok eredményeivel való összehasonlítás révén az aktuális tendenciák meghatározása.

A szerző előadásában bemutatja az ISSP (International Social Survey Programme) nemzetközi összehasonlító kutatás 2007-es, többek között a lakosság szabadidő-sportolási szokásaival, egészségi állapotával kapcsolatos hazai eredményeit. Az 1027 fő (N=1027) által kitöltött kérdőív adekvát kérdéseire kapott válaszok statisztikai analízise révén lehetőség nyílt egy alapos állapotfelmérésre, illetve a szabadidő-sportolást befolyásoló szociológiai tényezők feltárására is. Ezen túlmenően a legfrissebb adatok és a korábbi kutatási eredmények összevetése alkalmas arra, hogy elemezzük az elmúlt időszak gazdasági és társadalmi változásainak a vizsgált területekre gyakorolt hatását.

A legújabb eredmények is azt jelzik, hogy a testedzés, mint napjaink ülő életmódjának egyetlen lehetséges kompenzáló eszköze sajnos még mindig a lakosság töredékének mindennapi tevékenységrendszerébe épült be. A magyar társadalom tagjainak egyharmada egyáltalán nem sportol szabadidejében, és összességében a lakosság 60%-a nem végez olyan rendszerességgel testmozgást, amely a szakemberek szerint megfelelő pozitív hatást gyakorolna a szervezetre. Ha a testmozgást nem végzők társadalmi jellemzőit vizsgáljuk, megállapíthatjuk, hogy inkább alacsony iskolai

⁹⁹ Oktatókutatási és fejlesztési Intézet, Kutatási, Kutatásszervezési és elemzési Központ

¹⁰⁰ Semmelweis Egyetem